

Alicja Lewanderska-Quednau
INDIKOJ POR SKRIBI DIPLOMVERKON:

WSKAZOWKI DO PISANIA PRAC DYPLOMOWYCH.

POR AIS-STUDENTOJ

Kun mallongaj necesaj informoj pri AIS, ĝiaj strukturo kaj bazaj leĝoj

ENKONDUKO - difinoj

DIPLOMA VERKO

1/ ENKONDUKAJ RIMARKOJ.

BAZAJ INFORMOJ pri AIS San Marino.

Antaŭ ol vi decidis fariĝi studento de AIS, necese estas ke vi eksciu kaj akceptu la AIS-regulojn, eksciu pri historio kaj strukturo, agado de unuopaj landaj filioj kaj asocioj, pri la senataj oficoj kaj pri aliaj gravaj informoj ĉu reguloj.

Tiamaniere vi scios ke vi vere trafe elektis kaj docentoj kredos en via seriozeco kaj entuziasmo. AIS estas alia klerigejo ol aliaj universitatnivelaĵoj. Pro tio ankaŭ vi devas scii pri reguloj kaj historio de AIS (vidu AIS PL, AIS San Marino...) kaj viziti lulilon de Akademio - faman SAN MARINON - kaj aliajn lokojn en Eŭropo kaj en mondo, kie ekzistas klerigejoj kaj filioj de AIS, ĉar neniuj bariloj lingvaj aperas antaŭ vi. Ĉiam vi povas komuniki per Ilo-Esperanto, kompreneble se vi estas kapabla kaj scipovas sufiĉe libere pere de ĝi paroli kaj skribi, ĉu traduki.

Plej precize kaj skize la ideon kaj historion priskribis la AIS-Prezidento mem - Prof. dr. hab. H.G. FRANK. Ni citas surbaze de intervjuo en Ondo, ĉar tie-ĉi la informoj estas klaraj kaj tre skize bildigitaj. (La Ondo 2005 nr.2)

Patron de AIS mi konsideras la Eŭropan Klubon, kiun mi kunfondis 1974, kaj kiu proponis 1981 al la registaro de la Respubliko de San Marino la fondon de Internacia Libera Universitato, laboranta unuavice per la Internacia Lingvo, kiu sufiĉe maturiĝis ankaŭ kiel scienca interkompreniĝilo, kaj kies granda, progresema kaj nacie, politike, rase kaj religie bone distribuita parolantaro meritas kaj bezonas kulturen centron en libereca ŝtato, ekster la grandaj mondpolitikaj grupigoj..

Decidante la 19-an de majo 1983 la realigon de tiu ideo en la formo de akademio kaj plivestigante la laborkambon de la jam ekzistanta sanmarina Instituto pri Kibernetik, San Marino fariĝis la patrin-lando de AIS.

Ekde 1990 nia akademio aktivis ankaŭ (kaj nun precipe) ekster San Marino, unuavice en reformeŭropaj landoj. Sed ĝi akiris membrojn ankaŭ en ĉiuj aliaj kontinentoj.

Dokumentita historio kaj prezentado de anaro troviĝas en triparta libro pri AIS, kiun mi redaktis 2000 kune kun nia senata sekretario – O. Prof. Dr.habil. Reinhard Fössmeier.

Certan agnoskon flanke de la respondecaj ministroj kaj de ŝtataj universitatoj – AIS akiris, ekster San Marino sinsekve en : Pollando, Rumanio, Ĉeĥio, Slovakio, Ruslando kaj Bulgario.

Tio ne nepre signifas egalvalorecon de niaj kaj de ŝtataj diplomoj kaze de kandidatiĝo por ŝtataj postenoj. Tamen la AIS-titoloj (bakalaŭro, magistro, doktoro, habilitdoktoro) estas publike porteblaj kaj utilaj, se oni aspiras laborlokon almenaŭ en komerco, industrio aŭ kulturaj institucioj privataj.

Per pliampleksigado de niaj enretigita dulingva kursaro kaj pluevoluigado de studadirektoj, grandparte malcentre ofertataj, AIS klopodas plialtigi sian reputacion- kiel universitateca klerigejo, ankaŭ en la plej konservativaj okcidenteŭropaj ŝtatoj.

Helpos, ke nia studadregulato dekomence anticipis la esencon de la nun aktualiĝanta Bologna-principaro (...)

Akademio Internacia de la Sciencoj - San Marino estas universitatnivela – kleriga kaj esplora institucio, kiu por scienca komunikado uzas precipe la Internacian Lingvon („ILO”) de d-ro Esperanto.

Simile kiel pluraj aliaj sciencaj kaj edukaj (klerigaj) institucioj, AIS fondis Asocion (AIS San Marino) kaj poste ankaŭ invitis sciencistojn kaj spertulojn, kiuj regas la internacian lingvon Esperanto, ke ili kreu proprajn landajn asociojn de AIS konforme al la leĝoj de la respektivaj ŝtatoj. Tiuj asocioj ofte estas registritaj, havas propran statuton kaj estraron, kaj ĝiaj anoj pagas simbolan kotizon.

En AIS kutime (konkorde kun la antikva modelo pri akademio kaj leĝo de San Marino) ekzistas almenaŭ gvida triopo - aŭ ekz. kiel en Pollando 2-foje po tri, ĉar oni pro respekto lasis honore la kreintojn kaj kunfondintojn. Tiamaniere la ***sciencaj gvidantoj*** en Pollando estas : K Migon, K. Rudnicki, K. Kauffmann, J. Lechowski, A. Lewanderska kaj A. Sudoł. Krome por administra celo : sekretariino de la klerigofico L. Gierko.

Krom Asocioj - AIS havas ***filiojn*** en pluraj landojn de Eŭropo. Filio ankaŭ ofte estas difinita (ekz – PIV-o) jene : Instituto, societo aŭ firmao, ĝenerale dependa de unu ĉefa instanco, ekz (patrin-akademio ĉu universitato) kaj reprezentanta ĝin kaj anstataŭanta en alia loko. ***Filioj*** de koncernaj universitatoj (kiel ekz en Pollando) povas transformiĝi al sendependa altlernejo, sed necesa estas plenumo de konkretaj kondiĉoj - havi kadron de lekciistoj, esplorkampon, studentaron, bibliotekon, salonon, studentan domon kaj ĉiutagan regulan instruon en almenaŭ tri fakoj.

Filioj de AIS San Marino ekzistas en ***Pollando, Ruslando, Bulgario, Rumanio, Ĉeĥio, Slovakio***. Ili tamen ne povas memstare organizi la studfinajn ekzamenojn (bakalaŭrajn, magistrajn kaj doktorajn), sed nur kune kun la gvidaj organoj de AIS.

La studfinaj ekzamenoj okazas dum SUS, bakalaŭraj ekzamenoj ankaŭ dum BUS. En la ekzamenkomisionoj devas esti 6 ***AIS-docentoj*** el tri lingvo-regionoj. La ekzamenlingvo estas Ilo (Esperanto). Dum SUS rajtas memstare gvidi kursojn nur AIS-docentoj kun titolo OProf, AProf, PDoc aŭ EProf, dum BUS ankaŭ ADoc. La instrulingvo de ĉiuj kursoj devas esti ILo. ***Patronoj kaj prizorgantoj*** devas koni ILo, kaj en tiu-ĉi lingvo skribi la sciencajn prijuĝon, ne sufiĉas nur subskribo sur la protokolo.

AIS San Marino disponas ankaŭ pri propraj **klerigejoj**.

Laŭ Prof Frank kaj Prof Fössmeier (ISD – 2004) estas indikitaj informoj :

Apendico : Klerigejoj de AIS.

Regularaj priskriboj :

RD 7.6. Se ŝtata aŭ neŝtata esplor- aŭ kleriginstitucio realigas universitatnivelaĵajn kursojn sen esti agnoskita kiel egalnivela al ŝtataj universitatoj, kaj se al tiu-ĉi institucio apartenas (almenaŭ kromofice) minimume tri efektivaj membroj aŭ adjunktoj apartenantoj de AIS, tiam AIS povas starigi tempe limigitan kontrakton kun ĉi tiu institucio (tiel agnoskita flanke de AIS) laŭ kiu por difinitaj kursoj, konformaj al la kursarprojektoj de AIS sub difinitaj kondiĉoj validu la samo kiel laŭ 7.4 kaj 7.5 por kursoj realigitaj en ĝenerale agnoskitaj kleriginstitucioj. Speciale la agnosko kiel „klerigejo de AIS“ inkluzivas la agnoskeblon de almenaŭ difinita parto de tieaj kursoj.

IS.4.3. Ĉiu SUS de AIS okazu en Respubliko de San Marino aŭ en universitateca klerigejo de AIS aŭ kunlabore kun alia universitateca klerigejo en lando, en kiu AIS ĝuas apartan agnoskon kaj subtenon./.../

Sur la listo de landoj kun klerigejo(j) staras – Ruslando, Bulgario, Rumanio kaj Pollando.

Do i.a :

AIS – klerigejo Bydgoszcz (Pollando)

representantoj: OProf Quednau, OProf Lobin, AProf Sudoł, AProf Kowalczyk,
E. Prof A. Lewanderska, A. Prof J. Lechowski, Rektoro Prof Teclav
flanke de ISTK : Direktoro – Asci A. Grzębowski

kunhulpantoj konkorde kun RD.7.6: Asci mgr D.Emler,

ASci mag. A. Sierzputowska, mag. W. Charlicka,

mag. A. Maciąg – Prez. de Studanta Sciencaj Rondoĵoj,

AProf K. Kauffmann - reprezentanto de Asocio Amikoj de Bydgoszcz

administre helpas: ASci R. Grzębowska, Rosa – Irena Grzębowska

kaj L. Gierko – Klerigejo sekretariino de AIS-klerigejo.

La unua kontrakto inter AIS kaj aliaj universitatoj okazis en j 1990 en Białystok kun POLITECHNIKA BIAŁYSTOCKA- rektoro Prof dr hab. Pienkowski, aprobata de Ministro pri edukado RP (PL) - Prof Samsonowicz. Dum administrado de posta ministro Prof R. Giertych estis forta amika ligo kaj kunlaborado kun AIS.

Por studentoj kaj gastoj, AIS organizas plurajn aranĝojn internaciajn. Al ili apartenas studadsesioj de AIS (plej ofte landaj), SUS, BUS, AIS-IKU, kaj seminarioj koncerne iun temon (ekz pri pedagogio - precipe en Sibiu- RO).

Studadsesio de AIS: estas universitateca konferenco, (laŭ dif de RF) aŭ sesio- (laŭ PIV-o) (p.1029) - difinita serio de kunsidoj, universitataj prelegoj, dum kiu okazas klerigaj aranĝoj. Laŭ la juraj cirkonstancoj ekzistas diversaj kategorioj:

S U S (Sanmarineca Universitata Sesio): estas konferenco, dum kiu okazas studadfinaj ekzamenoj je iu ajna nivelo.

BUS (Bakalaŭriga Universitata Sesio): estas konferenco, dum kiu okazas studfinaj bakalaŭraj ekzamenoj.

Simpla studadsesio ampleksas nur sciencajn kursojn kaj prelegojn (kaj kadran programon),

sed ne studfinajn ekzamenojn. Tiu speco estas la sola, kiu povas okazi en landoj, kie AIS ne havas specialan ŝtatan agnoskon.

AIS-IKU estas komuna aranĝo bazita sur la kontrakto inter UEA kaj AIS. Ĝi okazas dum la Universalaj Kongresoj. La enkondukaj lekcioj de tiuj studadsesioj estas samtempe prelegoj de Internacia Kongresa Universitato.

Kursoj dum studadsesioj ampleksas almenaŭ 4 horojn (po 45 min.) = 0.5 studunuojn.

Sciencaj prelegoj povas daŭri inter 10-40 minutojn kaj ene de ili estas disponigo de tempo por demandoj kaj diskuto.

Dum SUS-oj okazas ankaŭ „AKADEMIA FORUMO” pri temo de ĝenerala signifo, kiu estas traktata en la formo de diskuto inter podianoj kaj spektantaro (rondo de partoprenantoj). Ofte arta kaj teknika sektoroj de AIS kontribuas al la sesia programo.

AIS klopodas aranĝi dum SUS-oj kursoj - enkondukajn kaj progresintajn - pri Esperanto kaj pri aliaj lingvoj parolataj en la sesieja regiono.

Pli da informoj, prenu rete de

kompendio verkita de la direktoro de la klerigofico de AIS:

http://www.ais-sanmarino.org/klerigofico/pola/Studado_PL.html

1 / Resumaj demandoj :

Demandoj – ŝlosilo kun certigo estas je fino de verko

Sidejo de AIS estas a / en Nov-Jorko

b / en Londono

c / en San Marino

Elektu unu el tri

2/ Diplomverkojn oni defendas dum

a/ scienca seminario

b/SUS

c/ Iefa- esperanto aranĝoj

Elektu unu el tri

3/ Dum defendo de diploma verko (bakalaura, Magistra)- en ekzamenokomisiono estas :

a/ elektitaj studentoj kaj gastoj,

b/ diversaj anoj de AIS

c/ speciala komisiono

Elektu unu el tri

4/ La fin-diploma verko estas skribita en

a/ Ilo kaj alia linvo

b/ afrikanaj dialektoj

c/ angla lingvo

Elektu unu el tri

2/1/ DIPLOMA VERKO – PREPARADO - DEVIGOJ

Ĝenerale por AIS estas bezonataj la samaj devigoj kiel por aliaj universitatoj. La ĉefa diferenco estas, ke laboraĵoj en AIS devas esti verkita dulingve: en ILo (Internacia lingvo- Esperanto) kaj paralele en nacia lingvo.

Pri resumoj oni postulas ke ili estu en la du lingvoj de la verko kaj en tria lingvo.

Bazajn finverkojn, kiuj ebligas al studentoj ricevi la titolojn bakalaŭro kaj magistro, kutime oni originale verkas, sed ankaŭ eblas fari adapt-ekzamenon de verko jam frue farita en nacia universitato – lande aŭ ekstere.

Bakalaŭra grado estas dokumentadas, ke studento alproprigis al si la scion kaj prezentas memstarecon.

Diferenco inter la bakalaŭra kaj magistra verko ankaŭ estas montrita de nombro de paĝoj. Por bakalaŭreco oni uzu materialojn de 25-30 libropozicio, kaj tiuj devas esti necese indikitaj en bibliografio. La grandeco ampleksas ĝis 70 paĝoj.

Studento, kiu faras originalan bakalaŭran verkon, bezonas akiri 150 studunuojn (t.e lekcioj po 8 horoj kun ekzamena noto) - el ili plej multajn de elektita fako kaj ankaŭ kelkajn de kromfako.

Por *magistra* nivelo necesas skribi ĝis 100-150 paĝojn, mencii en bibliografio 50 libropoziciojn, fari la sciencajn esplorojn kun uzo de enketo aŭ demandaro kaj krome akiri 90 studunuojn.

5/ Resumaj demandoj

Por akiri bakalaŭran gradon

oni devas ***a/ akiri konon de muziko.***
b/ kolekti 30 studunuojn
c/ kolekti 150 studunuojn

Elektu la ĝustan respondon.

2/2 GRUPAJ RENKONTIĜOJ.

Diplomverkaj seminarioj estas grupaj lekcioj, dum kiuj studenta grupo komence auskultas la preleginformojn de profesoro pri metodoj kaj teknikoj de scienca laboro, pri helpiloj kaj iloj de verkado kaj esplorado. Poste dum la tuta semestro ĉiuj studentoj laŭvice prezentas sian verkon, ĉapitro post ĉapitro kun publika diskutado.

La diplomaj, bakalaŭraj ĉu magistraseminaroj, estas kutime malfermaj por ĉiuj gestudentoj, kaj por homoj kiuj decidis verki diploman verkon - devigaj.

La scipoveco labori en grupo, dum la tuta studado kaj dum la diplomaj seminarioj, estas tre grava afero, kiu post la fino de studado helpas al homo en lia familia kaj labora vivo. Pro tio seminarioj ne nur havas la sciencajn taskojn sed ankaŭ estas parto de edukosistemo kaj kreado de personeco de studento. Tio estas grava arto de instruadkapablo, kaj per tio aperas la modelo de perfekta instruisto, kiu laŭ la studentoj estas inda por imiti.

Dum seminario oni devas ankaŭ eklerni la reciprokan respekton kaj akceptadon de aliaj homoj kaj de ilia rajto al individueco. La diskuto estas bezonata kaj fruktodona, sed ne povas aperi kiel malica kritikado aŭ primokado, ne ĉiuj estas lerta en preparado de teksto, al ili oni devas helpi, sed ne ilin anstataŭi. La sento de akceptado de homo per aliaj, precipe pere de patrono (promotoro), estas tre grava kaj ofte kaŭzas bazon por la anima formado de finstudinto. Kun

bona gvidanto la grupo ŝanĝas la malatingon, akiras sukcesojn, kreas kaj atingas reciprokan respekton. Junaj homoj, precipe eksterlandanoj, kiuj studas ekz. en AIS, emocie- forte reagas al pozitiva ĉu negativa aprobo flanke de profesoroj ĉu klerigvidantoj. Ili ofte bezonas pli da aprobo ol da kritiko, ĉar krom studado ili devas atingi la adopton al nova loko kaj medio.

Ofte ekzistas homoj, kiuj multe scias, multe laboras, sed dum ekzamenoj kaj publika prezentado ne havas kuraĝon atesti kaj prezenti lernitajn informojn ĉu sciencajn aŭ privatajn valorojn, kun tiuj la seminargvidantoj devas labori pli multe dum individuaj konsultacioj.

6/ Resumaj demandoj:

Kion oni faras dum sciencaj seminarioj (konsultacioj)

a/ trinkas kafon kaj babilas

b/ pridiskutas la sciencajn temojn

c/ dancas kaj kantas

La ĝusta respondo estas...

2/3 INDIKOJ POR SKRIBI DIPLOMVERKON

Homoj devas jam ekde gimnazia periodo esti instruata, kiamaniere prepari, kolekti kaj verki la artikolojn ĉu informojn. Ĝenerale ekz. en Pollando oni kunredaktas la klasoĉambrajn ĵurnaleton ĉu studentajn bultenojn, ankaŭ dum la lekcioj pri nacia lingvo ekzercas prilabori konkretan temon ĉu prezenti opinion. Bona instruisto ankaŭ jam en mezlernejo konsilas kiamaniere kolekti informojn kaj memstare prepari disertacion. Tiucele ekzistas interlernejaj ĉu urbaj konkursoj.

Laborante en internacia grupo, oni devas ĉiam substreki la individuecon de nacia lingvo, kaj lokajn diferencojn kiuj aperas en tradukaĵoj el nacia lingvo al esperanto.

3/CELOJ :

3/1 Al ĉefaj celoj oni metas :

3/1/1 -*plivastigo kaj vicigo de scikono, scipovo de memstara (sendependo) serĉado kaj elekto de literaturo kaj materialo*

Oni devas pripensi la kadrajn problemojn (ramy problemowe i przedmiotowe) la lokajn limojn kaj konkretigi la temperidon.

La verko povas (precipe se ligita kun turismiko) havi la monografian formon, kun indiko de historia kaj socia konkretigo. Praktikaj ebloj, precipe ke esplorojn uzas poste en verko studentoj, estas konsilindaj ne distrigu en scienca disertacio kaj ne tro plilarĝigu la sciencajn esplorproblemojn kaj ne pliesploru kaj priskribu pli ol unu procezon ĉu problemon.

Ankaŭ estas la grava la elekto de konkreta metodologio, starigo de la tezo, hipotezo kaj konsekvenca realigo de atingo de la (zakres) esplorkampoj kaj interretado de finrezultoj.

Konkreta pripensado kaj konkretigado de esplorkampoj, ne signifas ke studento-diplomanto rezignas de ambicia scienca ekkono.

3/1/2-*Ekkono de empiriaj esplormetodoj*

Antaŭe oni devas starigi problemojn, en kompreno de starigado aŭ preparado de demandoj, solvitaj poste per scienca metodo. Poste necesaj estas elekto de procedoj, t.e. de difinitaj rimedoj por efektiviigi la konkretajn metodojn. Tiamaniere aperadas la agmaniero, aplikota por atingi difinitajn rezultojn. Oni devas dispartigi la proceson de procezo- kiu dum prilaborado de scienca verko efikas pere de finaj rezultoj.

Oni devas dispartigi la teknikajn rimedojn (procedurojn –sciencagadmanierojn) kaj metodojn ĉu metodologiojn.

La difinon **proceduro** oni uzas kiel **signo de maniero pri organizado de esploroj, en la senco de teknikaj iloj**

(observado, pliesploro de dokumentoj, eksperimentoj, la selektado de informoj ĉu uzado de informoj de kazoj por analizado, loterio de individuo aŭ speciala loko, aŭ elekto de iu aro (grupkolektivo).

Oni uzas je la fino analizon de kolektita materialo (laŭ kvalito kaj kvanto). Al esploraj teknikoj oni rembursas (zaliczaja), demandarojn, observadon, intervjuon, enketojn, proprajn dokumentojn.

Metodoj: Metodo estas taŭga maniero kiun oni uzas por plej bone atingi la difinitajn celojn.

Metodo (devene el greka lingvo) determinas la agadmanieron, konscia kaj ripetebla elekto de faradstilo. Ankaŭ oni priskribas la komunajn laborprocedojn, taŭgajn por disvolvo de ajna tasko aŭ problemo.

Praktike oni parolas ofte pri diakronika (diakrona) kaj sinkronika metodoj. (historika evoluo kaj -sinkrona =evolua, okazanta samtempe)

Plej ofte oni mencias la teritorian metodon – ekz. etnologian, sociologian, psikologian. Kaj esploroj okazas laŭ jena plano: enkonduka planado, invigilado, prilaborado de esplorrezultoj, uzado de teknikoj kaj esplorrindoj, analizo de esplormaterialo kaj komparo de rezultoj kun fruaj hipotezoj (tezaroj).

Bonan rezulton garantias la reprezanta metodo, bazita sur la la t.n. sociaj lustradoj.

La tuta **esplorproceduro kutime konsistas el jenaj punktoj :**

a-ĝenerala celo de esploroj,

b-detalaĵoj (unuopaj)

c-unuopa reprezentacia rovo

d-demandaro

e-esploroj en tereno,

f-kontrolo, kvalifiko kaj kategorizado,

g-projekto de analizo,

h-uzado de maŝinoj aŭ komputila programo por prilaborado de datenoj,

i- analizo kaj raporto.

Resumaj demandoj :

Priskribu propravorte – la diferencojn inter

Metodo, metodologio kaj teknikaj rimedoj.

3/1/3 - registrado, preparado kaj ĝeneraligo de kolektitaj informoj surbaze de konkretaj demandoj, aŭ elektitaj formoj

Depende de bezono, tempo ĉu sperto de esploranto- studento kaj konkreta medio ĉu temo oni uzas taŭgan rimedojn, akceptitajn de studento kaj gvidanto.

Ofte oni ekhavas pli da informoj ol estas bezonataj, do studento devas kapabli selekti ilin kaj uzi por la konkreta celo plej taŭgajn, kaj pri aliaj simple rezigni, aŭ kolekti por alia celo (artikolo, referaĵo, sekvonta scienca ŝtupo).

3/1/4-preparado : tezojn, laborhipotezojn kaj laŭvicajn ĉapitrojn;

Se oni bone pripensas la laboron, la tuta agado poste marŝos rapide kaj efike.

Oni ne miksu tezarojn kaj esplorhipotezojn. Tezaro aperas kiam oni jam scias iom pri la konkerna temo, la laborhipotezon oni kutime starigas kiel propableco (eĉ uzante la metodojn de algoritmoj ĉu de matematik-logika propableco.)

7/Resumaj demandoj :

Klarigu la diferencojn inter : Tezoj, celoj de laborverko, konkludoj kaj ĉapitroj

3/1/4--Interŝanĝo de opinioj,

Propraj, eĉ aliaj ol kutimaj opinioj ne signifas falsan agadon, inverse povas signali ke juna homo havas propran ideon kaj metodon, aŭ ke akceptas ĉu neas iujn teoriojn kaj kapablas ilin atesti dum diskuto.

4/1/ -verko, defendo;

Disertacio (disertaĵo) diplomverko - estas la materialprilaboro de sciencaj tezaroj kaj atesto de starigitaj laborhipotezoj. En ĝi studento ktp prezentas la rezulton de scienca esplorado kaj siajn tezojn. AIS-studentoj defendas la bakalaŭran aŭ magistran verkon, kiel rezulton de esploroj kaj je fino de konkreta studadperiodo. Por iri al defenda proceduro, finstudinto devas havi patronon (promotoron), povas kunhelpi al li prizorganto. La defendo estas publika kaj okazas dum BUS aŭ SUS, antaŭ internacia komisiono, inter kiuj krom prijuĝanto estas aliaj docentoj el tri lingvoregionoj.

Por ke ekzamendefendo okazu, la studento devas anonci sin skribe al ekzamenofico de AIS – 3 monatojn antaŭ la ekzameno - atestante samtempe ke li akiris sufiĉan studunuojn. La prijuĝo de la ekzamenkomisiono estas sekreta. La studento tamen rajtas - kaj por faka ekzameno kaj por finekzameno - peti, ke oni donu al komisiono elektitan de li mem docenton.

8/ Resumaj demandoj :

Diplomdefendo devas okazi

a / nepre en preĝejo, dum religia festo,

b / dum kultura aŭ turisma festivalo,

c / dum oficciala arango de AIS (SUS; BUS)

elektu la ĝustan respondon :

4/2 Formoj – de verko, preparado.:

LICENCJATO (BAKALAŬRO) estas dokumentado, ke studento alproprigis al si la scion kaj montras memstarecon. La dua kutima formo estas magistro-nivela disertacio. La formoj estas la samaj kiel en ĉiuj landaj universitatoj. Nur diferenco- ke verko devas esti dulingva (Ilo-Esperanto, nacia lingvo) kun trilingvaj resumoj, kaj la defendo okazas en Ilo. En tiu-ĉi lingvo estas ankaŭ la prijuĝo, en ĝi poste la ekzamenantoj starigas la demandojn, kaj la studento devas ankaŭ en esperanto respondi. Ekzistas eblo uzi tradukiston, sed tiu malaltigas la fin-noton kaj por tradukisto la studento devas por tio pagi grandan kromkotizon.

5/ELEKTO DE TEMO.

5/1 Studento elektante docenton, scias pri kiu tiu okupiĝas, tamen rajtas mem proponi la temon. Tamen necesa estas la komuna negoco inter patrono kaj studento.

5.2/ ELEKTO DE LITERATURO – helpiloj :

Oni povas memstare kolekti literaturon ktp. Tamen ĝenerale estas proponite antaŭe ekscii pri ĝeneralaj informoj, kaj posta procedo estas selektado kaj elektado. Do mi konsilas, ke simile ekz. kiel en altlernejoj en Pollando ĉu en Bulario aŭ en Albanio ĉu Ruslando, oni faru jene :

Oni komencu per eniro al : www.bn.org.pl

Katalogo de la pola ŝtata biblioteko

(eksterlandaj kaj polaj provizoj interretaj-zagraniczne i polskie zasoby sieciowe- w internecie.) Mi mencias dulingve, ĉar ne ĉio estas atingebla en esperanto, kaj plej multaj de studentoj el Klerigejo Bydgoszcz (eĉ eksterlandanoj) scipovas pole paroli kaj legi..

Pola- Nacia Biblioteko (Biblioteka Narodowa- en PL, Albanio kaj Ruslando, Ĉinio) ebligas trovi literaturon, oni ankaŭ povas uzi materialojn de Vikipedio aŭ trovi informojn, uzante serĉmaŝinon – (ekz. GOOGLE). Tamen necese estas prilabori informojn, memstare – kun necesa indiko pri konkreta fonto.

Polajn librojn oni trovas : MARC BN 1976

MARC-21-1980

Artikolojn 1996

Povas serĉi en reto (pole, esperante ktp)

autor _osoba_ autor korp.tytuł_seria_słowo._tytuł.temat
(aŭtoro,persono,titolo,serio)

ekz pole : autor -PENC

01.....OP(2) ktp

Signalvorto- HASŁO(persono-osoba)

Tytuł (titolo)

Ekzemple :

Ni serĉas „Historio- tendaroj# koncentrejoj, loko „

Poszukujemy „historia-(obozy)lageroj-tendaroj /koncentrejoj - miejscowość,“

Notaĵoj : biografioj, terminologiaj;-notatki biograficzne czy terminologiczne.

Cytat (citaĵo): ni citas liberan alvokon, la pensojn de aŭtoro,

(Swobodne przytoczenie myśli aŭtoro)-ni citas la penson, vorton, frazon de aŭtoro.

En verko oni necesas uzi : odsyłacz (rimarkigilon); przypis (piednoton,alskribon)

9/ **Resumaj demandoj :**

Ĉu vi scipovas klarigi, kiamaniere oni kolektas materialon en diversaj lokoj ?

6/PARTO EMPIRIA kaj esploraj metodoj.

6/1 EMPIRIO KAJ PLEJ UZEBLAJ PRAKTIKE METODOJ

Necesas agi laŭ vice :

- esploro,

- analizo,

- unuopaj kazoj,

6/2 METODOJ STATISTIKAJ :

Oni uzas al laboro :

- laŭ jenaj aspektoj
 - de komparoj: nombro de objektoj, datenoj, donitaĵoj,
 - de analizo: priskribo de ecoj kaj okazoj kaj ilia interpreto.

Kutime preparado aspektas jene :

- statistikaj : fenomeno, multiplo, modelo
- modeloj : modeloj kaj simboloj, leĝaj juroj, sociaj.

Dum modeligo oni substrekas kaj serĉas kaŭzojn kaj bildigas- trovas efikojn.

Por esplorverkado, necesa estas projektado. Sed farante tion, oni ne nur limigas al analizo, sed ankaŭ proponas konkretajn – difinitajn solvojn modelajn.

Plej ofte aplikataj estas monografiaj metodoj, kiu bezonas penetreman kaj profundajn priskribojn, de unuopaj objektoj, je ĉiu vidpunkto.

Ni jam menciis, ke grava kaj necesa tasko estas prepari kaj poste starigi konkretajn demandojn.

Oni ofte pripensas de kie preni fontajn materialojn al analizoj kaj al prezentado de esploroj.

Materialoj kaj pretaj dokumentoj eblas grupigi el:

- statistikaj jarlibroj kaj aroj da prilaboroj,
- dokumentoj el institucioj.

6/3 Post enkondukaj preparoj, oni jam povas komenci la proprajn esplorojn.

Dum tiu agado aperas :

Teknikoj : enketo, intervjuo, observado.

Observado povas esti ĉeesta, kunlabora, kaj senpera.

Dum ĉeesta esplorobservado, la aŭtoro (esploristo, studento) observas kaj kunlaboras.

Kiam okazas senpera observado, li estas ĉe la observata grupo.

Observado povas esti malkaŝa, tiam aŭtoro (studento, esploristo) de esplorkonduko avertas esplorojn, ke li faras esplorojn.

Povas esti observado kategorizita - kiam notmaniero estas precize difinita kaj koncernas okazojn aŭ sintenojn.

Alia eblo - observado libera – aplikeblas, kiam oni ne havas tuj hipotezojn.

Ankaŭ ofte estas la t.n. observado mem- se aŭtoro nur mem faras priskribojn de propraj agadoj kaj kondutoj.

10/Resumaj demandoj :

*Priskribu kaj menciu diferencojn inter
tekniko, enketo kaj intervjuo,*

7/ STRUKTURO DE DIPLOMA VERKO(LABORO;DISERTACIO.)

7/ 1.Regulaj vicoj, je tia sinsekvo :

Titolpaĝo.
Enkonduko, ĉapitroj.
Fino - konkludoj, resumo
En nacia, esperanto kaj en aliaj lingvoj (min. du).
Bibliografio.
Registro de tabeloj, grafikaĵoj, desegnaĵoj, grafoj.
Almetajoj (mapoj, fotoj, planoj ktp.)

Sur la titola karto devas esti :

Altlernejo, sekcio, fako, specializaĵo.
Titolo de verkoj.
Antaŭnomo, nomo de aŭtoro (studento).
Patrono- promotoro, prizorganto ev. prijuĝantoj.
Loko de lernejo, jaro de defendo

7/2 STRUKTURO- Modelo.

Ĉapitroj :

Enkonduko.
R.1.Teorio, baze sur la literaturo-celo, temo ktp.
R.2.Temaro detala.
R.3.Empirio- detaliganta.
R.4.Informo, dokumentaro.
R.5.Empirio detala, enketoj

Klasikaj modeloj por *-(bakalaŭro- licencjat)*

Ad. R1- Teorio- laŭ bezono,
R.2.Analizanta objekton de esploroj.
R.3.Empiria.

Magistra verko.

Ĝenerale oni laboras laŭ tipa skemo :

Enkonduko...(tezoj, hipotezoj, literaturo)
R1.Teorio- ĝenerala.
R.2. Empira - en tio analizo de objekto de esploro.
R.3.Empirio, dokumentado.
R.4.Propriaj esploroj.
Resumo ktp- kiel en bakalaŭra verko.

Ĉiuj ĉapitroj de magistra verko devas enhavi partojn : „teorian kaj praktikan“

11/Resumaj demandoj : *Kia estas diferenco inter bakalaŭra kaj magistra verko*
a/ neniu
b/ la kvalito kaj nivelo
c/ nur nombro de paĝoj,

7/3. BIBLIOGRAFIO.

(Bibliografio- aŭ laŭ J. Miodek – UWroc..-registro detala de tema literaturo.)

Kiu - aŭtoro;
Kio - la titolo;
Kie – eldonejo;
Kiam - loko de eldono;
Kiam - jaro de publikigo.

7/4. PRISKRIBO DE LIBRO.

AŬTORO – TITOLO – ELDONO - JARO

7/5 ARTIKOLOJ :

AŬTORO – TITOLO - NOMO de revuo.
JARO - NUMERO.

7/6 AKTOJ NORMIGAJ.

Aktoj normigaj, disponoj, alskribo (ekz. turismaj)
Titolo de ordono, decido, leĝo, dispono.

Sekvas poste : jaro, n-ro (numero) pozicio (registro).

Ekz.

Leĝo el tago.....

Taglibro de Leĝoj (pole Dz U) jaro, n-ro, pozicio.

8/1. PRISKRIBO DE POZICIO EL INTERRETO:

aŭtoro <http://ww7/warpl/> dato
se estas iu sen aŭtoro :

ekz <http://www.kurier.wprost.pl/data/>

8/2 REGISTRO DE TABELOJ KAJ DESEGNAĴOJ:

Numero de tabeloj kaj desegnaĵoj.

8/3 ANEKSO/.../

Kunmeto de nombroj.
Prikalkuloj.
Modeloj de enketoj.
Teksto (j) de intervjuo (j).
Tekstoj aliaj.
Mapoj, planoj.
Pligrandaj grafikaĵoj, skemoj, desegnaĵoj,
eltiraĵoj el aktoj leĝaj aŭ plenaj tekstoj.

9/FORMALAJ POSTULOJ:

9/1.FORMALAĴOJ.-formo.

A/ Formato kaj formo de tajpaĵo

B/ Sistemo lineara.tn.“INCIZOJ „ (pole-wcięcia)

BLOKO.

NUMERADO

ALSKRIBOJ, CITAĴOJ:

-esencaj,
vortaraj,
bibliografiaj,

9/ CITADO (libroj aŭ tekstoj el libroj)

a/ Unuopaj aŭtoroj

b/ De nedisigebla aŭtoreco.

c/ Laboraĵoj kolektivaj

d/ Publikaĵoj el revuoj kaj ĵurnaloj.

e/Citado publikaĵojn presitajn per latina ĉu kirila alfabeto ktp.

En la kazo de netaŭgeco, ni skribas en fonetika formo (neniam per fremdaj literoj).
Oni nomas ĉiujn aŭtorojn; tio ne necesas, se estas Enciklopedio ĉu Vortaro.

Autoroj,
ni komencas de :antaunomo - nomo
ekz. H. Frank, (komo)

Oni povas uzi inicialojn, se ne ekzistas certaj informoj pri antaŭnomo.

Ekz J.OLSZEWSKI, Gospodarka – eldonejo, loko(Warszawa), (jaro)1995.
Se ne estas loko -metu la jaron, kaj post la **jaro** ./

Se ne ekzistas loko kaj dato, oni nomas eldonejon.

En pola versio (ĉar AIS-verkoj plej ofte estas en pola ktp)
Ĉiam / - laŭ –wg/ (sen komo) laŭ, neniam kun komo.

.....

Enskribo de nomoj

Nomoj kun partikuloj :
Ekz Mac. De, La Tore;

Fragmentoj :
Xxx titolo / en – w :/

Titolojn de revuoj kaj gazetoj, ni skribas en citsignoj, aldonante, sen antaŭa komo, la jaron de eldono, poste „wydanie, seria“ post la jaro de eldono kaj post komo – ni skribas numeron de revuo aŭ eventualan kajeron, konforme al originala nomo.

Numeroj en mallongigo-
n-ro kaj kajero, (kelkfoje volumo) - t...1,2,3)
ni skribas kutime per malgranda litero(minusklo)

En revuoj kaj gazetoj oni mencias paĝon.

MALLONGIGOJ

Przeg. Hum - „Przegląd Humanistyczny „ ;
PiP - „Państwo i Prawo „ ;
PSL – Polski Słownik Biograficzny“ ;
RN - Rząd narodowy,

Eraroj (malkorektoj) „uchybienia, pomyłki.

Alineoj devas esti harmoniigitaj.
Ekzistas helpdevoj kaj simboloj por korektado.
Sed kutime ili vere estas uzataj nur dum eldono de verko en iu scienca eldonejo, tamen merite estas scii.

Ekz korekto de laboraĵo (verko)

pligrandigo de la spacoj,
inter versoj

malgrandigo

nuligo de la spaco

faro de la spaco inter versoj

kunmetado en daŭro, ligado

alineo

inversi la verson

pligrandigo de la spaco
inter vortoj, signoj

malgrandigo de la spaco
ŝanĝo aŭ enstarigo de literoj

11/Demandoj : nomo de Prezidanto kaj Vicprezidanto de AIS

Nombro de sekcioj.

Kiu estas AIS-sekretario kaj direktoro de klerig-kaj ekzamenoficoj de AIS?

Helpliteraturo :

W. Szyszkowski, Metodyka studiów i pisanja prac naukowych. Krakow WSP, 1960

J.Pieter, Techniki pracy umysłowej, Katowice 1999,

S. Rudnianski, Prace naukowe, prace studenckie -magisterskie.,Warszawa- rep. 2002.

Technologia pracy umysłowej,rep Warszawa 1960.

(li okupiĝis pri socia eduko – pedagogika społeczna. Li estas filozofa, pedagogo, historikisto: Antaŭ la II MM forte ligita kun revolucia agado, kaj filozofio de Spinoza. Profesoro en Lwow.

H.D.Quednau, Kompendio pri studado en AIS

R. Fössmeier, Bazaj elementoj por verki la fin-laboraĵoj,

E.H Witte, Lehrbuch Sozialpsychologie, Hamburg 1994

B. Weidemann, Vorträge- Fakultät für Sozialwissenschaften, Universität der Bundeswehr, München.

D. Frey, Sozialpsychologische Abteilung. München, 1998

RESPONDŝLOSILO :

Ĝustaj respondoj :

1/ "c" en San Marino;

2/ "b";

3/ "c";

4/ "a";

5/ "c";

6/ "b";

7/ diru aŭ skribu sur baze de jam tralegita teksto,

8/ "g";

9/ diru aŭ skribu...

10/ serĉu el teksto,

11/ "b";

12/ ... Vidu kompendion

Aŭ revenu al la TTT-paĝo de AIS – San Marino .

Se vi ne scias revenu al komenco de teksto.